

دانشگاه شهید بهشتی

مشخصات کلی، برنامه درسی و

سفرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد

در رشته حقوق مالکیت فکری

دانشکده حقوق

مصوب جلسه شورای دانشگاه مورخ ۸۱/۱۰/۲۵

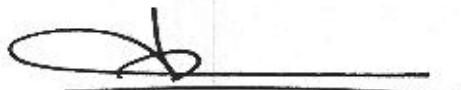
این برنامه بر اساس مصوبه جلسه ۴۷۴ مورخ ۸۱/۱۰/۲۸ شورای عالی برنامه‌ریزی
مبتنی بر ضرورت ایجاد رشته حقوق مالکیت فکری در دانشگاه شهید بهشتی و
مطابق مواد آیین‌نامه و اگذاری اختیار برنامه‌ریزی درسی به دانشگاهها توسط اعضای هیأت
علمی گروه حقوق دانشکده حقوق تهیه و تنظیم و در جلسه مورخ ۸۱/۱۰/۲۵
شورای دانشگاه به تصویب رسید.

تصویب شورای دانشگاه مورخ ۸۱/۱۰/۲۵ در خصوص برنامه درسی
رشته حقوق مالکیت فکری دوره کارشناسی ارشد

برنامه درسی رشته حقوق مالکیت فکری در دوره کارشناسی ارشد که توسط هیأت علمی گروه آموزشی حقوق دانشکده حقوق تهیه و تدوین شده بود با اکثریت آراء به تصویب رسید.
این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.*
* هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای دانشگاه برسد.

رأی صادره جلسه مورخ ۸۱/۱۰/۲۵ شورای دانشگاه در مورد برنامه درسی رشته حقوق مالکیت فکری در دوره کارشناسی ارشد صحیح است به واحدهای ذیربطر ابلاغ شود.

هادی ندیمی
وئیس دانشگاه

تهیه گنبدگان و مجریان برنامه دوره ۵ کارشناسی ارشد

رشته حقوق مالکیت فکری

۱ - دکتر ابراهیم بیگ زاده

۲ - دکتر میرقاسم جعفرزاده

برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته حقوق مالکیت فکری

کمیته تخصصی: حقوق
رشته: حقوق مالکیت فکری
دوره: کارشناسی ارشد

شورای دانشگاه شهید بهشتی براساس طرح دوره کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری که توسط کمیته تخصصی حقوق تهیه شده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

ماده ۱. برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری از تاریخ تصویب برای دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی لازم الاجرا است.

الف - این برنامه میتواند توسط دانشگاهها و مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین تأسیس می‌شوند مورد استفاده قرار گیرد.

ب - مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاصی تشکیل می‌شوند و تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد نیز میتوانند از این برنامه استفاده کنند.

ماده ۲. مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری در سه فصل جهت ایجاد این دوره به دفتر گسترش آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

مواد آزمون ورودی دوره کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری توسط کمیته تخصصی
دانشکده حقوق تعیین و به سازمان سنجش آموزش کشور اعلام میشود.

۴. واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی رشته حقوق مالکیت فکری ۳۲ واحد به شرح زیر میباشد.

۱. دروس اختصاصی (اعماز الزامی و اختیاری) ۲۸ واحد طبق فهرست دروس.

۲- پایان نامه ۴ واحد.

به علاوه ۴ واحد دروس عمومی (۲ واحد معارف اسلامی و ۲ واحد منطق) برای
دانشجویانی که این دروس را در دوره کارشناسی نگذرانده‌اند.

توضیح

سeminar که کار تبعیع و تحقیق و دنباله دروس تخصصی میباشد با توجه به
آئین نامه دوره کارشناسی ارشد (نایپوسته) درباره موضوعات مربوط به رشته تخصصی
بانظر و ارشاد استاد متخصص تهیه میشود و بایستی به صورت مقاله‌ای با استفاده
از انتشارات علمی جدید تنظیم گردد و در جلسه‌ای که اداره آن به عهده یکی از استادان
است با حضور دانشجویان عرضه و مورد بحث ارزیابی قرار میگیرد.

فصل اول:

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری

۱ - تعریف و هدف:

دوره کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری یکی از برنامه‌های علمی و تخصصی است که در برگیرنده آموزش و کارآموزی در اهم موضوعاتی است که در این رشته از حقوق بطور عموم تدریس و تعلیم داده می‌شود. برنامه این دوره با توجه به اهداف مشروح زیر تهیه و تدوین شده است.

- الف - آشنایی دانشجویان با آخرین دستاوردهای قانونگذاری در حوزه مالکیت فکری
- ب - آشنایی دانشجویان با استاد مهم بین‌المللی ناظر بر حقوق مالکیت فکری
- ج - آشنایی دانشجویان با سازمانهای مسئول و مرتبط با حقوق مالکیت فکری
- د - آشنایی دانشجویان با اطلاعات و موضوعات تخصصی مربوط به تحولات جاری و احتمالی در حوزه بیوتکنولوژی و مهندسی ژنتیک به منظور برقراری پیوند با مباحث جدید حقوق مالکیت فکری
- ه - آشنایی دانشجویان با ابعاد حقوقی و اخلاقی ناشی از تحولات جاری و احتمالی بیوتکنولوژی و مهندسی ژنتیک

۲ - طول دوره و شکل نظام

دوره کارشناسی ارشد (نایپوسته) حقوق مالکیت فکری حداقل چهار نیمسال و حداقل پنج نیمسال تحصیلی (بایان نامه) است و هر دانشجو باید ۳۲ واحد درسی را طبق برنامه تنظیمی بگذراند. به علاوه دانشجویانی که در دوره کارشناسی ۲ واحد درس معارف اسلامی و ۲ واحد منطبق را نگذارند باید این ۴ واحد را بگذرانند.

۳ - شرایط ورود به دوره کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری

داوطلبان ورود به دوره کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری باید از شرایط زیر برخوردار باشند.

۱ - دارا بودن دانشنامه حقوق از مراکز آموزش عالی ایران یا معادل آن از کشورهای

دیگر به تأثید مراجع ذیصلاح

۲ - دارا بودن شرایط پذیرش طبق ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۳ - پذیرفته شدن در امتحان ورودی و گزینش دانشجو.

فصل دوم: برنامه

- ۱- دروس اصلی و اجباری کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری
- ۲- دروس اختیاری کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری

فصل سوم: سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری

۱. سرفصل دروس اصلی و اجباری

۲. سرفصل دروس اختیاری

حقوق مدنی (۱)

هدف: آشنایی با کلیات مباحث حقوق اموال به منظور انطباق اصول و قواعد مربوط با مباحث جدید در حوزه حقوق مالکیت فکری است.

سرفصل:

در این درس استاد مفاهیم، تعاریف و انواع حقوق، اصول و قواعد و امکان انطباق آنها با مباحث جدید حقوق مالکیت فکری را مورد بررسی قرار می‌دهد.

منابع:

۱- Roger J. Smiku , Property Law , Pearson Education, 2000

۲- دکتر محمد مجید عفرجعفری لنگرودی، حقوق اموال، کتابخانه گنج دانش، ۱۳۶۸

۳- دکتر ناصر کاتوزیان، حقوق مدنی: اموال و مالکیت، نشردادگستر، ۱۳۷۶

حقوق مدنی (۲)

هدف: آشنایی با کلیات حقوق تعهدات به منظور انتظام اصول و قواعد مربوط به مباحث جدید در حوزه مالکیت فکری است.

سرفصل:

در این درس استاد مقاهم، تعاریف، انواع، مبانی تعهدات قراردادی و غیرقراردادی، اصول و قواعد و امکان انتظام آنها با مباحث جدید حقوق مالکیت فکری را مورد بررسی فراز میدهد.

منابع:

- ۱ - دکتر ناصر کاتوزیان، قواعد عمومی قراردادها، انتشارات بهننشر
- ۲ - دکتر ناصر کاتوزیان، مسئولیت مدنی (الزمات خارج از قرارداد)، انتشارات دانشگاه تهران، سال

۱۳۷۴

- ۳ - دکتر مهدی شهیدی، اصول قراردادها و تعهدات، عصر حقوق، سال ۱۳۷۹

حقوق ثبت

هدف: آشنایی با کلیات حقوق ثبت به منظور انطباق اصول و قواعد مربوط با مباحث جدید در حوزه حقوق مالکیت فکری است.

سرفصل:

در این درس استاد مفاهیم، آئین و تشریفات ثبت، آثار ثبت و اصول و قواعد مربوط به ثبت آثار و پدیدهای موضوع حقوق مالکیت فکری در حوزه حقوق داخلی و ثبت بین‌المللی را مورد بررسی قرار می‌دهد.

منابع :

۱ - دکتر محمد جعفر جعفری لنگرودی، حقوق ثبت، چاپخانه حیدری، ۱۳۵۶

۲ - غلام رضا شهری، حقوق ثبت، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۶۹

کلیات بیوتکنولوژی و مهندسی زنتیک

هدف: آشنایی با تحولات و چشم اندازهای فن آوری جدید و مهندسی زنتیک در حوزه‌های مختلف صنعت، کشاورزی و آبزیان و حیوانات و انسان با هدف پیوند آن با مسائل حقوقی و اخلاقی است.

سرفصل:

در این درس متخصصین بیوتکنولوژی و مهندسی زنتیک کلیات مباحث این رشته‌ها و دستاوردها و چشم اندازهای آن را در حوزه گیاهان، حیوانات و انسانها مورد بحث قرار میدهند.

منابع:

1- Sigrij Sterckx , Biotechnology , Patents and Morlity , Ashgate , 1997 ,
Part s one and two

کلیات حقوق مالکیتهای فکری

هدف: آشنایی مقدماتی دانشجویان با مباحث حقوق مالکیت فکری است.

سرفصل:

در این درس استاد مباحث ذیل را مورد بررسی قرار میدهد:

- مفهوم و شاخه‌های مختلف حقوق مالکیت فکری

- پیشینه تاریخی حقوق مالکیت فکری

- اهمیت اقتصادی حقوق مالکیت فکری

- مبانی مشروعیت حقوق مالکیت فکری

- مالکیت فکری بین‌المللی

منابع :

1 - Catherine Colston , Principles of Intellectual Property Law, Cavendish Publishing Ltd ., 1966

2 - Brod Sherman and Lionel Bently , The Making of Modern Intellectual

Property Law ; The British Experience 1760 - 1911 , Cambridge University
Press , 1999

3 - Peter Drahos , A Philosophy of Intellectual Property , Dartmouth , 1996

4 - Horacio M. Sfector , An Outline of a Theory Justifying Intellectual and
Industrial Property Rights , {1989} 8 EIPR, 270

5 - Edwin c. Hettinger , Justifying Intellectual Property , Philosophy and
Public Affairs , Vol . 18 , {1989 } 31

6 - Ida Madieha Abdul Ghani Azmi , Authorship and Islam in Malaysia :
Issues in Perspective , (1997) ,I.I.C , vol . 28 , 671

7 - Peter Drahos , Intellectual Property and Human Rights , (1999) I.P.A .,
No.3,399

8 - I.C.C , Intellectual Property and International Trade , I.C.C Publication
, 1996 .

حقوق مالکیتهای ادبی و هنری و حقوق مردم

هدف: آشنایی با جنبه‌های حقوقی آفرینشها و پدیده‌های ادبی و هنری و اجرای آثار هنری از منظر حقوق موضوعه داخلی و استاد بین‌المللی مربوط است.

سرفصل:

در این درس استاد مطالب ذیل را مورد بررسی قرار می‌دهد:

- توصیف آثار موضوع حقوق مالکیت ادبی و هنری

- شروط حمایت قانونی

- حقوق ناشی از آفرینش آثار ادبی و هنری

- بهره برداری از حقوق

- مدت حمایت از آثار ادبی و هنری

- تجاوز به حقوق و ضمانت اجراهای قانونی

- حقوق مرتبط (حقوق اجرا و مجریان و نویسندگان آثار صوتی و سازمانهای پخش صدا و تصویر)

- حمایت از فرهنگ عامیانه و دانش سنتی

منابع:

- 1 - Lionel Bently , Brad Shermon , Intellectual Property Law , Oxford University Press , 1st ed ., 2001 , part one .
- 2 - W.R. Gornish , Intellectual Property : Patents , Copyright, Trade Marks and Allied Rights , Butterworths , 4th ed ., 1999, part one .
- 3 - Jeremy J. Phillips , Whale on Copyright , Sweet and Maxwell , 1997 .
- 4 - Paul Goldstein , International Copyright , Oxford University Press, 2001
- 5 - John Gurnsey , Copyright Theft , Aslib Gower , 1995
- 6 - J . A . L . Sterling , World Copyright Law , Sweet and Maxwell , 1998
- 7 - Richard Arnold , Performers ' Rights , Sweet and Maxwell , 2nd . ed .,

1997

حقوق مالکیتهای صنعتی

هدف: آشنایی با جنبه‌های حقوقی اختراعات در حوزه‌های مختلف صنعت و بیوتکنولوژی و ژنتیک و طرحهای صنعتی از منظر حقوق موضوعه داخلی و استاندارین المللی مربوط است.

سرفصل:

در این درس استاد مطالب ذیل را مورد بررسی قرار می‌دهد:

- ماهیت و انواع و طبقه‌بندی اختراعات و طرحهای صنعتی

- شروط حمایت قانونی

- حقوق ناشی از ثبت اختراع و طرح صنعتی

- بهره‌برداری از حقوق

- تجاوز به حقوق و ضمانت اجراءات قانونی

- حقوق مرتبط با حق اختراع شامل:

۱ - حمایت از گونه‌های گیاهی براساس UPOV یا

The International Convention on The Protection of New Varieties of Plants 1991

۲ - حمایت از فرآورده‌های بیولوژیک و بیوتکنولوژیک براساس

The Convention on Biological Diversity

۲- حمایت از منابع ژنتیکی

۴- مدل‌های اشیاء مفید

۵- طرح‌های ساخت مدارهای یکپارچه

۶- اختراعات ناشی از اجرای انواع طرح‌های پژوهشی

۷- اختراقات ناشی از تهیه رساله‌های کارشناسی ارشد و دکتری در مراکز دانشگاهی

- ثبت بین‌المللی اختراقات

منابع :

1- Lionel Bently , Brad Sherman, Parts II and III

2 - W.R . Cornish , Part II .

3 - U. M . A . Suthersanen, Design Law in Europe , Sweet and Maxwell , 2000

4 - Ian Muir , European Patents Law , Oxford University Press , 1999

5 - Phillips W. Grubb , Patents for Chemicals , Pharmaceuticals and Biotechnology , Oxford University Press , 1999

6 - Bengt Domeij , Pharmaceutical Patents in Europe , Kluwer Law International

, 2000

7 - Sigrid Sterckx , Biotechnology , Patents and Morality , Ashgate , 1997

8 - Jeremy Phillips , et al , Employees' Inventions in the U.K . : Law and Practice
, ESC Publishing , Oxford , 1982

9 - T. A . Blanco White , Patents for Inventions and The Protection of Industrial
Designs , 5 th .ed , 1983 , Sweet and Maxwell .

10 - Carlos M . Correa , Legal Protection of The Layout Designs of Integrated
Circuits , The WIPO Treaty , (1990) EIPR , 196 - 203

حقوق علایم و نامهای تجاری و نشانهای جغرافیایی

هدف: آشنایی با جنبه‌های حقوقی علایم و نامهای کالا و خدمات و مبداء و نشان جغرافیایی از منظر حقوق موضوعه داخلی و اسناد بین‌المللی مربوط است.

سرفصل:

- مفهوم و انواع علایم تجاری

- طبقه‌بندی کالاهای خدمات

- نامهای تجاری

- علایم و نشانهای جغرافیایی

- شروط حمایت قانونی

- حقوق ناشی از ثبت علامت و نام تجاری

- بهره برداری از حقوق

- تجاوز به حقوق و ضمانت اجراءات قانونی

- فروش کالا با علامت تجاری مجعلول یا off passing

- ثبت بین‌المللی علامت و موافقت نامه مادرید

مَنَابِع:

- 1- ChristoPher Morcom , et al . , The Modern Law of Trade Marks ,
Butter Worths , London , 1999
- 2 - David Kitchin , et al . , Kerly's Law of Trade Marks and Trade Names ,
Sweet and Maxwell , 2001 .
- 3- ChristoPher Wadlow , The Law of Passing off , Sweet and Maxweell ,
London , 1995
- 4 - Lionel Bently , Brad Sherman, Part IV .
- 5 - W.R .Gornish, Part V.

حقوق رایانه و نرم افزارهای رایانه‌ای

هدف: آشنایی با جنبه‌های حقوقی توحید سخت‌افزارها و نرم‌افزارها و اطلاعات رایانه‌ای از منظر حقوق موضوعه داخلی و استناد بین‌المللی مربوط است.

سرفصل:

در این درس استاد مطالب ذیل را مورد بحث قرار می‌دهد:

- مفهوم و انواع برنامه‌ها و اطلاعات رایانه‌ای

- شروط حمایت قانونی

- حقوق ناشی از تولید برنامه‌ها و اطلاعات رایانه‌ای

- بهره‌برداری از حقوق

- مسئولیت ناشی از تولید و عرضه برنامه‌ها و اطلاعات رایانه‌ای

- تجاوز به حقوق و ضمانت اجراء‌های قانونی

منابع:

1- David Bianbridge, Introduction to Computer Law, Longman, 4th ed., 2000.

- 2- Mitchell S. Eitel, Microcode copyright and the protection of Microprocessors under Current Intellectual property Law, Colum. J.L. and Soc. Probs. 1986-87, 53-85.
- 3- Peter S. Menell, An Analysis of the Scope a Copyright Protection for Application Programs, Stanford Law Rev. 1989, 1045-1104. vol.41.
- 4- Manender Grewal, Copyright Protection of Computer Software, [1996] & EIPR, 454-458.
- 5- Robert A.kreiss, Patent Protection for Computer Programs and Mathematical Algorithms: The Constitutional Limitations on Patentable Subject matter, 1995, website.
- 6- Puay Tany, The Use a Copyright as a Measure of Innovation. software Application in the Digital Age, [1997] I.P.O. No.1, 71-91.
- 7- Baker and Mckenzie, Guide to Intellectual Property in the Information Technology Industry, London, Sweet and Maxwell, 1998.

حقوق اطلاعات

هدف: آشنایی با جنبه های حقوقی اطلاعات و اسرار علمی و تجاری از منظر حقوق موضوعه و اسناد بین المللی مربوط است.

سرفصل:

در این درس استاد مطالب ذیل را مورد بررسی قرار می دهد:

- مفهوم و انواع اطلاعات

- ضرورت حمایت از اطلاعات

- شرط های حمایت قانونی

- حقوق ناشی از اطلاعات

- بهره برداری از اطلاعات

- تجاوز به حقوق و ضمانت اجراءات قانونی

منابع

1- Rosemary Jay, et al, Data Protection: Law and Practice sweet and

Maxwell, 1999.

2- Catherine Colston, Principles of Intellectual Property Law, Cavendish Publishing Ltd., 1999. ch.six.

3- Lionel Bently, Brad Sherman, Part V.

4- W.R. Cornish, Part III.

5- Niels Behrmann and Roman Boutellier, Patent Disclosure and Technological Knowledge, [1999] I.P.O. No4., 427-442.

6- Zheng Chengsi, Intellectual Property and Information Property, [1989], a EIPR 327-329.

7- Lynn Sharp Paine, Trade Secrets and the Justification of Intellectual Property, Journal of Philosophy and Public Affairs, vo.20, [1991] 247.

حقوق مالکیتهای فکری و تعارض قوانین

هدف: آشنایی با طرق حل تعارض قوانین حاکم بر حقوق ناشی از آثار و پدیده‌های فکری است.

سرفصل:

در این درس استاد مطالب ذیل را مورد بحث قرار می‌دهد:

- خلق آثار فکری و اعتبار حقوق مالکیت فکری و صلاحیت
- حق دریافت ورقه اختراع و مالکیت حقوقی ناشی از خلق آثار فکری و صلاحیت
- واگذاری و انتقال حق بهره برداری و صلاحیت
- تجاوز به حقوق و صلاحیت
- خلق آثار و مالکیت فکری و قانون قابل اعمال
- قرارداد بهره برداری و قانون قابل اعمال
- تجاوز به حقوق و قانون اعمال
- شناسایی و اجرای آراء تصمیمات مراجع قضایی و اداری خارجی در خصوص منازعات و اختلافات مربوط به حقوق مالکیت فکری

منابع:

1 - James J. Fawcett . and Paul Torremans , Intellectual Property and Private

International Law , Oxford University Press , 1998

2 - Guy Tritton , Intellectual Property in Europe , Sweet and Maxwell , 1996 ,

ch . 1B

حقوق ضدتراست و رقابت

هدف: آشنایی با ابعاد حقوقی رقابت در عرصه فعالیت‌های تجاری، علمی، صنعتی و اقتصادی و مقررات ضدتر است با نگاه به تجارب کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته‌است.

سرفصل:

در این راستا استاد مطالب ذیل را مورد بررسی قرار می‌دهد:

- ضرورت اهمیت رقابت سالم در عرصه فعالیت‌های تجاری، علمی، صنعتی و اقتصادی

- مفهوم و اهداف ضدتر است

- ممنوعیت اعمال محدودکننده

- ممنوعیت ایجاد انحصار و سوء استفاده از موقعیت برتر

- حمایت در برابر رقابت غیرمنصفانه شامل:

۱- ضرورت حمایت

۲- مبنای حقوقی جمایت

۳- قوانین ناظر بر رقابت غیرمنصفانه

۴- ضمانت اجراءها

- مالکیت فکری و انتقال آزاد کالا

مراجع:

- 1- Valentine Korah, Patents and Antitrust, [1997] I.P.Q, No.4, 395
- 2- Mario Franzosi, the Legal protection a Industrial Designs: Unfair Competition as a Basis a Protection, [1990], 5 RIPC, 154.
- 3- Tina Halt and Linda Fazzani, Intellectual Property Law, Palgrave, 2nd ed, 2000, Part IV.
- 4- Guy Tritton, Intellectual Property in Europe, Sweet and Maxwell, 1996, chs.11 and 12.
- 5- Friedrich - Karl Beier and Gerhard Schricher (eds), From GATT to TRIPs, IIC Publication, 1996, 23 c

انتقال تکنولوژی و دانش فنی

هدف: آشنایی با اهمیت و رشد فزاینده فناوری جدید و شیردهای حقوقی انتقال دانش فنی حاصل از آن در پرتو تجارب کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته است.

سرفصل:

در این درس استاد مطالب ذیل را مورد بحث قرار میدهد:

- اهمیت فناوری جدید در عرصه های مختلف زندگی مدنی

- ترتیبات حقوقی انتقال تکنولوژی شامل:

۱- واکذاری

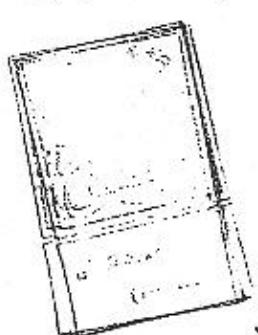
۲- اعطاء مجوز

۳- فرانشیز

- غارددادهای انتقال تکنولوژی

منابع:

- 1 - Conta W . Fikentscher , The Draft International Code of Conduct on the Transfer of technology , Munich , verlag chemie , 1980

سازمانهای بینالمللی و منطقه‌ای حقوق مالکیت فکری

هدف: آشنازی با سازمانهای فعال در بخش‌های مختلف حقوق مالکیت فکری و نقش آنها در پیشبرد فرهنگ حمایت از حقوق مالکیت فکری است.

سرفصل:

در این راستا استاد مطالب ذیل را مورد بررسی قرار می‌دهد:

- سازمانهای فعال در حوزه‌های مختلف حقوق مالکیت فکری شامل سازمانهای بینالمللی و

منطقه‌ای نظیر سازمان مالکیت فکری (WIPO) سازمان تجارت جهانی (WTO)

يونسکو و سازمانهای اروپایی

- نقش سازمانهای بینالمللی و منطقه‌ای در شکل‌گیری و توسعه مقررات حمایت از حقوق

مالکیت فکری

منابع:

1- N.D. White, the Law of International Organisations, Mhachester University

Press, 1996.

2- Asif H. Oureshi, The World Trade Organisation: Implementing International Trade Norms, Manchester university press, 1996.

3- WIPO, Intellectual Property Reading Materials , WIPO Publication, NO. 476, Geneva, 1990.8

متون حقوقی به زبان خارجی (انگلیسی یا فرانسه)

هدف: آشنایی دانشجو با متون تخصصی در زمینه حقوق مالکیت فکری و توانایی استفاده از آنهاست.

سرفصل:

در این درس متون حقوقی شامل اسناد بین‌المللی، منطقه‌ای و قوانین موضوعه کشورهای توسعه یافته، دکترین و آرای قضائی در زمینه حقوق مالکیت فکری مورد مطالعه قرار می‌گیرند.

حقوق مالکیت فکری و تجارت بین الملل

هدف: آشنایی با جنبه های تجاری حقوق مالکیت فکری از منظر اسناد و رویه های بین المللی است.

سرفصل:

در این درس استاد مطالب ذیل را مورد بررسی قرار میدهد:

- موافقنامه TRIPS و کشورهای در حال توسعه

- فروش محصولات فکری و کتوانسیون بیع بین المللی کالا سال ۱۹۸۰ سازمان ملل متحد

- حقوق مالکیت فکری و تجارت الکترونیک

- تسلیم و تحویل دیجیتالی خدمات مالکیت فکری

منابع:

1- Richard Morgan and Kit Burden, Morgan and Stedman on Computer

Contracts, Sweet and Maxwell, 6th, d., 2001.

2- Amelia H. Boss and Jeffrey B. Ritter, Electronic Data Interchange

Agreements, I.C.C. and WTO, 1995.

- 3- Jae K.Shim, et al, The International Handbook of Electronic Commerce,
Glenlake Publishing Co.Ltd., 2000.
- 4- I.C.C. Intellectual Property and International Trade, I.C.C. Publication, 1996.
- 5- Friedrcih - Karl Beier and Gerhard Schricker (eds.), 1996.
- 6- Arthur Fakes, the Application the UN Convention on Contracts for the
International Sale of Goods to Computers, Software, and Database Transaction,
Software J.Law, Vol. 3, 1990, 559.
- 7- WIPO, Primer on Electronic commerce and Intellectual Property Issues,
WIPO Website.

حقوق مالکیت فکری و محصولات بیولوژیک و بیوتکنولوژیک

هدف: آشنایی با جنبه‌های حقوقی تولید فرآورده‌های بیولوژیک و بیوتکنولوژیک از منظر اسناد بین‌المللی و تجارب کشورهای پیش رو است.

سرفصل:

در این درس استاد مطالب ذیل را مورد بحث و بررسی قرار میدهد:

- قابلیت ثبت اختراعات دارویی

- قابلیت ثبت اختراقات فرآورده‌های شیمیایی

- قابلیت ثبت اختراقات بیوتکنولوژیکی

- قابلیت ثبت ژنها، گیاهان، حیوانات و اعضاء بدن

منابع:

- 1- Bartha Maria knoppers and Alan Mathios (eds), Biotechnology and the Consumer, Kluwer Acadmi C Publishers, 1998.
- 2- Guy Tytton, Intellectual Property in Europe, Sweet and Maxwells 1996, Ch. 6.

- 3- Sigrid Sterckx, Biotechnology, Patents and Morality, Ashgate, 1997.
- 4- Phillip W. Grubb, Patents for Chemicals, Pharmaceuticals and Biotechnology, Oxford University Press, 1994.
- 5- R.Stephen Crespi, Recombinatnt DNA Patents in Ltigation IIC, Vol. 28, Nos, 1997, 6.3.
- 6- Giuseppe Sena, Directive on Biotechnological Inventaions: Patentability of Discoveries, IIC, Vol. 30, No7, 1999, 731.
- 7- Ulrich Schatz, Patentablility of Genetic Engineering Inventions in European Patent Office Practice, IIC, vol. 28, NO.1, 1998, 2.
- 8- Joseph Straus, Patnting Human Genes in Europe IIC, vOl.28, No.6, 1995, 920.
- 9- John H. Barton, Patent Scope in Biotechnology IIC, vol. 26, No.5, 1995, 605.
- 10- Michael kern, Patentability of Biotechnological Inventions in the U.K. IIC, vOl. 29, No.3,1, 1998, 247.

حقوق مالکیت فکری و حقوق بشر

هدف: آشنایی با رابطه حقوق مالکیت فکری با مکاتب اخلاقی و مبانی حقوق بشری از منظر استناد حقوق بشری است.

سرفصل:

در این درس استاد حقوق مالکیت فکری را بر اساس تئوری‌های اخلاقی و مبانی حقوق بشری مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد.

منابع:

1- Peter Drahos, Intellectual Property and Human Rights, [1999] I.P.O., No.3,

349.

حقوق و اخلاق پزشکی

هدف: آشنایی با ابعاد حقوقی و اخلاقی پژوهش و درمان پزشکی و ژنتیک از منظر قوانین و مقررات داخلی و استناد بین‌المللی و تجارب کشورهای پیشرو است.

سرفصل:

در این درس استاد مطالب ذیل را مورد بررسی قرار می‌دهد:

- ماهیت حقوق پزشکی
- مبانی اخلاقی و حقوقی رضایت بیمار
- رازداری و دسترسی به اطلاعات پزشکی
- خطاهای پزشکی و مسئولیت پزشکان و بیمارستانها
- جنبه‌های حقوقی و اخلاقی روشهای تولید مثل کمکی
- تحقیقات ژنتیکی بر روی اسپرم، تخمک و جنین

- سقط جنین
- مرگ آسان
- پیوند اعضا

منابع:

- 1- Tom L.Beauchamp , James F. Chirdress, Principles of Biomedical Ethics, Oxford University Press, 4th ed., 1994.
- 2- Anthony Dyson and John Harris, Ethics and Biotechnology, Routledge, 1994.
- 3- Eugene B. Brody, Biomedical Iechnology and Human Rights , Dalmouths, 1993.
- 4- Michael Davies, Medical Law, Blakstone Press Ltd, 2nd ed., 1998.
- 5- I.Kennedy and A.Grubb, medical Law: Case and Materials, Butterworths, 2nd ed, 1994.
- 6- Helga Kuhse and Reter Singer, Bioethics and Anthology, Blackwell Publishers, 1999.
- 7- Mason and Mccall Smith, Law and Medical ethics, Butterworths, 4th ed., 1994.
- 8- David R.Bromham, et al., Philosophical Ethics in Reproductive medicine, Manchester University press, 1990.

9- Henh A.M.J. Ten Have and Jos V.M. welie, owership & and Human Body,
Kluwer Academic Publishers, 1998.

10- Yvon Englert, et al., Organ and Tissue Transplantation in the European
Union, Kluwer Academic publishers , 1995.

حقوق اینترنت

هدف: آشنایی با جنبه‌های حقوقی شبکه ارتباط رایانه‌ای در داخل (ایترنات) و بین‌المللی (ایترنات) از منظر استاد بین‌المللی و تجارب کشورهای پیشرو است.

سرفصل:

در این درس استاد مطالب ذیل را مورد بررسی قرار می‌دهد:

- حقوق مالکیت ادبی و هنری و اینترنت

- علایم تجاری و اینترنت

- اختراعات و اینترنت

- جرایم اینترنتی

Domain Names -

- طراحیهای اینترنتی

- قراردادهای اینترنتی

منابع:

- 1- Fredevic Pollaud - Dulian, the Internet and Author's Rights, Sweet and Maxwell, 1999.

2- Tina Hart and Linda Fazzani, Intellectual Property Law, Palgrave, 2nd ed,
2000, Chapter 25.

(1) دروس اصلی - الزامی دوره کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری

زمان ارائه درس یا پیش‌نیاز	ساعت				واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع				
		۱۶	۱۶	۱		حقوق مدنی (۱)	۱
		۱۶	۱۶	۱		حقوق مدنی (۲)	۲
		۱۶	۱۶	۱		حقوق ثبت	۳
		۳۲	۳۲	۲		حقوق تجارت بین الملل و مالکیت های فکری	۴
		۳۲	۳۲	۲		کلیات حقوق مالکیت های فکری	۵
		۱۶	۱۶	۱		حقوق مالکیت های ادبی و هنری و حقوق مرتبط (۱)	۶
		۱۶	۱۶	۱		حقوق مالکیت های ادبی و هنری و حقوق مرتبط (۲)	۷
۶	۲۶	۳۲	۲			حقوق مالکیت های صنعتی	۸
۶	۲۶	۳۲	۲			حقوق علایم و نام های تجاری و نشان های جغرافیایی	۹
		۳۲	۳۲	۲		حقوق رایانه و نرم افزارهای رایانه ای	۱۰
		۱۶	۱۶	۱		حقوق اطلاعات	۱۱
		۱۶	۱۶	۱		حل و فصل اختلافات بین المللی راجع به مالکیت های فکری	۱۲
		۳۲	۳۲	۲		حقوق ضد تراست و رقابت	۱۳
		۳۲	۳۲	۲		حقوق انتقال تکنولوژی و دانش فنی	۱۴
		۳۲	۳۲	۲		متون حقوقی به زبان خارجی	۱۵
		۱۶	۱۶	۱		سمینار	۱۶
		۶۴	۶۴	۴		پایان نامه	۱۷
				۲۸		جمع کل واحدهای اصلی و الزامی	

(۲) دروس اختیاری

۲) دروس اختیاری						
زمان ارائه درس یا پیش‌نیاز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
کلیات بیوتکنولوژی و مهندسی رنگیک	۱۶	۱۶	۱	۱	کلیات بیوتکنولوژی و مهندسی رنگیک	۱
	۳۲	۳۲	۲		حقوق مالکیت فکری و محضولات بیولوژیک و بیوتکنولوژیک	۲
	۱۶	۱۶	۱		حقوق مالکیت فکری و حقوق بشر	۳
	۳۲	۳۲	۲		حقوق و اخلاق پزشکی	۴
	۱۶	۱۶	۱		حقوق اینترنت	۵
	۱۶	۱۶	۱		حقوق تجارت الکترونیک	۶
	۱۶	۱۶	۱		مبانی نظری مالکیت فکری	۷
	۱۶	۱۶	۱	۲	سازمان های بین المللی و منطقه ای مرتبط با حقوق مالکیت فکری	۸
	۲۴	۲۴	۲		هر چند عاست در سیم	۹

نیم سال اول:

نام درس	تعداد واحد		نام درس
الزامی	۱		حقوق مدنی (۱)
الزامی	۱		حقوق ثبت
الزامی	۲		کلیات حقوق مالکیت فکری
الزامی	۱		حقوق مالکیت ادبی و هنری و حقوق مرتبط (۱)
الزامی	۲		حقوق علایم و نام های تجاری
الزامی	-		متون حقوقی به زبان انگلیسی (۱)
الزامی	۱		سمینار
	۸	جمع واحد:	

نیم سال دوم:

نام درس	تعداد واحد		نام درس
الزامی	۲		حقوق مالکیت صنعتی
الزامی	۱		حقوق مالکیت ادبی و هنری و حقوق مرتبط (۲)
الزامی	۲		حقوق ضد تراست و رقابت
الزامی	۲		حقوق رایانه و نرم افزارهای رایانه ای
الزامی	-		متون حقوقی به زبان انگلیسی (۲)
الزامی	۱		حقوق مدنی (۲)
اختیاری	۱		حقوق مالکیت فکری و حقوق بشر
	۹	جمع واحد:	

نیم سال سوم:

نام درس	نوع درس	واحد		نام درس
			حقوق مالکیت فکری و تجارت بین الملل	۱
			حقوق اطلاعات	۲
			حقوق انتقال تکنولوژی و دانش فنی	۳
			حقوق مالکیت فکری و تعارض قوانین (حل و فصل اختلافات بین	۴
			المللی راجع به مالکیت های فکری)	
			متون حقوقی به زبان انگلیسی	۵
			حقوق اینترنت	۶
			حقوق مالکیت فکری و محصولات بیولوژیک و بیوتکنولوژیک	۷
			پایان نامه	۸
		۱۵	جمع واحد	

تفصیرات پیشنهادی در سرفصل های دوره کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری

(۱) دروس اصلی - اجباری

کد درس	نام درس	وضعیت فعلی		وضعیت پیشنهادی	
کد درس	نام درس	تمداد واحد	جمع	عملی	نظری
۳	گلبات بورکولوزی د مهندس رانیک ..	۱۶	۱۶	۱۶	۱
۶	حقوق مالکیت های انسانی و هنری و حقوق مرتبط	۳۲	۳۲	۳۲	۲
۱۳	سارمان های بین المللی و مقتضیه ای حقوق مالکیت نکری	۱۶	۱۶	۱۶	۱

(۲) دروس اختباری

کد درس	نام درس	وضعیت فعلی		وضعیت فعلی پیشنهادی	
کد درس	نام درس	تمداد واحد	جمع	عملی	نظری
۱	حقوق مالکیت فکری و تعبارتین الملل	۲	۳۲	۳۲	۳۲
	مبانی نظری مالکیت های نکری	۱	۱۶	۱۶	۱
	حقوق تجارت الکترونیک	۱	۱۶	۱۶	۱

حقوق مالکیت‌های ادبی و هنری و حقوق مرتبط (۱)

نوع درس: اجباری

تعداد واحد: یک

هدف

آشنایی دانشجویان با آخرین تحولات حقوق مالکیت‌های ادبی و هنری و حقوق مرتبط از منظر حقوق موضوعه داخلی.

سرفصلها

در این درس استاد مطالب زیر را مورد بررسی قرار می‌دهد:

الف: مالکیت ادبی و هنری شامل:

- اثر و انواع آثار قابل حمایت
- حقوق مورد حمایت (حقوق مادی و حقوق معنوی)
- صاحب اثر و صاحب حق
- بهره برداری از حقوق مالکیت‌های ادبی و هنری (قراردادها، نقض حقوق و ضمانت اجراءات قانونی)

ب: حقوق مرتبط شامل:

- حقوق مرتبط و انواع حقوق مرتبط قابل حمایت
- حقوق مورد حمایت (حقوق مادی و حقوق معنوی)
- صاحبان حقوق
- بهره برداری از حقوق مرتبط (قراردادها، نقض حقوق و ضمانت اجراءات قانونی)
-

منابع

1. Bently, Lionel and Sherman, Brad, Intellectual Property Law, Oxford University Press, 2nd ed., 2004, (part one).
2. Cornish, W. R., Intellectual Property: Patents, Copyright, Trademarks and Allied Rights, Butterworths, 5th ed., 2003, (part one).
3. Phillips, Jeremy J., Whiles on Copyright, Sweet and Maxwell, 1997.
4. Gurnsey, John, Copyright Theft, Aslib Gower, 1995.
5. Arnold, Richard, Performers' Rights, 2nd ed., Sweet and Maxwell, 1997.

دییرخانه شورای اعلی انتفاعاتیک؛ حقوق پندت آورندگان نرم افزار؛ انتشارات سازمان برنامه و

حقوق مالکیت‌های ادبی و هنری و حقوق مرتبط (۲)

نوع درس: اجباری

تعداد واحد: یک

هدف

آشنایی دانشجویان با آخرین تحولات حقوق مالکیت‌های ادبی و هنری و حقوق مرتبط از منظر حقوق بین‌الملل مالکیت فکری.

مرفصلها

در این درس استاد مطالب زیر را مورد بررسی قرار می‌دهد:

- اصول کلی حاکم بر حقوق بین‌المللی مالکیت‌های ادبی و هنری و حقوق مرتبط
- متنون و استاد بین‌المللی مرتبط با حقوق مالکیت‌های ادبی و هنری و حقوق مرتبط نظیر کوانسیون برن، کوانسیون رم، معاهدات ۱۹۹۶ واپیو، کوانسیون جهانی کپی رایت و موافقتامه تریپس نهادهای بین‌المللی مرتبط با حقوق مالکیت‌های ادبی و هنری و حقوق مرتبط (از

جله WTO & WIPO

منابع

1. Goldstein, Paul, International Copyright, Oxford University Press, 2001.
2. Sterling, J. A. L., World Copyright Law, 2nd ed., Sweet and Maxwell, 2000.
3. Daniel Gervais, The TRIPs: Drafting History and Analysis, London Sweet and Maxwell, 1998.
4. ICC, Intellectual Property and International Trade, ICC Publication, 1996.
5. WIPO, Intellectual Property Handout: Policy, Law and Use, WIPO Publication, WIPO Website, 2004.
6. Michael Blakeney, TRIPs: A Concise Guide to the TRIPs Agreement, Sweet and maxwell, 1996.

حقوق تجارت الکترونیک

نوع درس: اختیاری

تعداد واحد: یک

هدف

آشنایی دانشجویان با مبانی، قواعد و اصول حقوقی حاکم بر تجارت الکترونیک و ارتباط آن با مالکیت فکری.

صرفصلها

• اصطلاحات و مفاهیم فنی از جمله کامپیوتر، سخت‌افزار، نرم‌افزار، اینترنت، دومین و ... جهت درک انسان‌تر و بهتر حقوق تجارت الکترونیک	0
• مبانی، قواعد و اصول حقوقی حاکم بر تجارت الکترونیک	0
• بررسی، تحلیل و نقد قانون تجارت الکترونیک ایران شامل:	0
قلمرو، شمول و تفسیر قانون	0
اعتبار اسناد الکترونیک	0
ارزش ثباتی اسناد الکترونیک	0
امضای الکترونیک	0
پرداخت الکترونیک و اقسام آن	0
قراردادهای الکترونیک	0
حمایت از مصرف‌کننده	0
قواعد تبلیغ در اینترنت	0
حملیت از داده‌ها	0
حملیت از حقوق مالکیتهای فکری در محیط‌های مجازی	0
علام و نامهای تجاری	0
حق تالیف	0
اختراع	0
طرحهای صنعتی	0
اسرار تجاری	0

منابع

1. Todd, Paul, E-Commerce Law, Cavendish Publishing Ltd., 2005.
2. Jack, Shim, et. al., The International Handbook of Electronic Commerce, Glenlake Publishing Company Ltd., 2000.

3. Boss, Amelia H., Electronic Data Interchange Agreements, ICC Publishing, 1993.
4. Frederic Pollaud Dulian, Perspectives on Intellectual Property: The Internet and Authors' Rights, Sweet and Maxwell, 1999.
5. David, Bainbridge, Introduction to Computer Law, London 4th ed., 2000.
6. Rosemary Jay and Angus Hamiton, Data Protection: Law and Practice, Sweet and Maxwell, 1999.

مبانی نظری مالکیتهای فکری

نوع درس: اختیاری

تعداد واحد: یک

هدف

آنالیز دانشجویان با مبانی فلسفی، اخلاقی، اقتصادی و مذهبی موجهه مالکیت فکری.

سرفصلها

الف: حقوق موضوعه

۱- تئوری کار - محور

۲- تئوری شخصیت محور

۳- تئوری سود - محور

۴- تئوریهای اقتصادی

۵- تئوری قراردادی

ب: حقوق اسلامی

۱- مخالفن مشروعیت حقوق فکری

۲- موافقن مشروعیت حقوق فکری

۱-۲ تئوری جواز اخذ اجرت بر انجام واجبات و مندوبات

۲-۲ توجیه حقوق فکری در چهار چوب عمومات و اطلاعات شرعاً

۳-۲ تئوری مالکیت تکوینی

۴-۲ قاعده حفظ نظام

۵-۲ توجیه حقوق فکری بر مبنای تئوری حقوق عقلانیه

منابع

- 1- Brad Sherman and Bently, Lionel, *The Making of Modern Intellectual Property Law: The British Experience, 1760-1911*, Cambridge University Press, 1999.
- 2- Peter Drahos , *A Philosophy of Intellectual Property* , Dartmouth,1996.
- 3- Ghani Azmi, Ida Madieha Abdul, *Authorship and Islam in Malaysia*, IIC, Vol. 28 (1997), p. 671.

- 4- Derwent, Intellectual Property, The Creative Economy, available at:
http://www.derwent.com/ipmatters/features/creative_economy.html#ipitcotne,
(2001).
- 5- Horacio M., Spector, An Outline of a Theory Justifying Intellectual and Industrial Property Rights, available at: <http://eon.law.harvard.edu/property/iptheory.html>.
- 6- Intellectual Property is the Currency of New Economy, Derwent, Intellectual Property, The creative Economy, available at
http://www.derwent.com/ipmatters/features/creative_economy.html#ipitcotne,
(2001).
- 7- Joseph, Weber, Dane, A Critique of Intellectual Property Rights (D47- 15- Justin, Hughes, The Philosophy of Intellectual Property, available at:
http://www.law.harvard.edu/Academic_Affairs/coursepages/tfisher/music/Hughes.html 1988.
- 8- Kinsella, Stephan, Is Intellectual Property Right Legitimate? Available at:
<http://stephankinsella.com/jp/index.php>.
- 9- Krumenacker, Marcus, Are Intellectual Property Rights Justified? Available at: <http://www.n-a-n-o.com/ipl/extro2/extro2mk.html>.
- 10- Martin, Brian, Against Intellectual Property.http://www.law.harvard.edu/against_intellectual_property.htm.1992.
- 11- Roeder, Martin A., The Doctrine of Moral Right: A Study in the Law of Artists, Authors and Creators, Harvard Law Review, Vol. 53 (1940), p. 554.

۱۲- دکتر فتحی درینی؛ حقوق موعدان؛ مترجمان؛ هنرمندان و ناشران در فقه معاصر اسلامی؛ ترجمه دکتر افتخارزاده؛ نشر هزاران؛ ۱۳۷۶

۱۳- دکتر علی صدارت و مهدی نراقی، تحول حقوق مالکیت و مالکیت معنوی ، انتشارات امیرکبیر .